

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

X KAMER

A R R E S T

**nr. 254.973 van 8 november 2022
in de zaak A. 230.393/X-17.690**

In zake : Abdelkader DARDOUR
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat David Frejlich
kantoor houdend te 2020 Antwerpen
Volhardingstraat 71
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de STAD ANTWERPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jim Deridder
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 210 A
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 10 maart 2020, strekt tot de nietigverklaring van “[h]et besluit van 13 februari 2020 van de Burgemeester van de Stad Antwerpen betreffende ‘Handhaving openbare veiligheid. Bestuurlijk beslag voertuig. District Borgerhout, Bleekhofstraat’, waarbij werd beslist tot het bestuurlijk beslag van het voertuig van verzoeker tijdelijk te verlengen tot nakoming van de – in het besluit – opgelegde voorwaarden”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 247.320 van 13 maart 2020 is de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen.

Verzoeker heeft een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Sofie De Doncker heeft een verslag opgesteld.

Verzoeker en de verwerende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 6 mei 2022.

Kamervoorzitter Johan Lust heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Serena Van De Vorle, die *loco* advocaat David Frejlich verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Jim Deridder, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Sofie De Doncker heeft een met dit arrest andersluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Op 23 januari 2020 neemt de lokale politie Antwerpen, na vaststellingen van overtredingen, de personenauto Volkswagen Golf van verzoeker bestuurlijk in beslag.

Met een brief van 28 januari 2020 wordt verzoeker meegedeeld dat de burgemeester overweegt om maatregelen te nemen op grond van artikel 133 *juncto* artikel 135 van de nieuwe gemeentewet. Hij wordt uitgenodigd om te worden gehoord op 6 februari 2020.

Op 13 februari 2020 beslist de burgemeester ter vrijwaring van de openbare rust en veiligheid wat volgt:

“Artikel 1

De burgemeester beslist om het bestuurlijk beslag van het voertuig Volkswagen Golf met kenteken [...] en met chassisnummer [...] tijdelijk te verlengen en beslist dat het voertuig pas wordt vrijgegeven aan de eigenaar nadat:

☐ de heer Abdelkader Dardour de retributie, zoals bepaald in het retributiereglement bestuurlijk beslag voertuigen (2019_GR_00313), heeft voldaan; en

☐ de heer Abdelkader Dardour het bewijs van inschrijving van het vermelde traject in artikel 2 heeft overgemaakt aan de dienst Maatschappelijke Handhaving, afdeling Bestuurlijke Handhaving per e-mail via handhaving@antwerpen.be.

Artikel 2

De burgemeester beslist dat de heer Abdelkader Dardour [...] de volgende maatregel moet naleven:

☐ het vertonen van de nodige voorzichtigheid bij het besturen van een voertuig;

☐ het verplicht volgen van een educatief traject ‘Sta even stil bij snelheid’ dat zal georganiseerd worden door het VIAS Institute, Haachtsesteenweg 1405, 1130 Brussel, waarvoor hij zich binnen één week na ontvangst van deze maatregel dient aan te melden via de website [https://www.vias.be/nl/particulieren/vormingen/cursussen-op-eigen-initiatief/met ingave van de code BURG20](https://www.vias.be/nl/particulieren/vormingen/cursussen-op-eigen-initiatief/met-ingave-van-de-code-BURG20). De kostprijs van dit traject bedraagt 390,00 euro; en

☐ het overmaken van (i) de e-mail van VIAS ter bevestiging van de inschrijving voor het educatief traject en van (ii) een attest met betrekking tot het met gunstig gevolg beëindigen van dit traject aan de dienst Maatschappelijke Veiligheid, afdeling Bestuurlijke Handhaving per e-mail via handhaving@antwerpen.be. Het attest sub (ii) dient uiterlijk op 31 augustus 2020 aan de dienst Maatschappelijke veiligheid overgemaakt te zijn.”

IV. Precisering van het voorwerp

4. De beslissing van de burgemeester van 13 februari 2020 verlengt in artikel 1 het bestuurlijk beslag op verzoekers wagen, onder meer totdat hij heeft

voldaan aan de verplichting in artikel 2 om zich in te schrijven voor een educatief traject dat hij dient te volgen en om de bevestiging van die inschrijving bij te brengen.

Het beroep tegen de verlenging van het bestuurlijk beslag, in artikel 1, is *ipso facto* ook tegen artikel 2 van de beslissing gericht.

V. Onderzoek van het derde middel

Standpunt van de partijen

5. Verzoeker leidt een derde middel af uit “Schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald schending van het proportionaliteitsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel, in combinatie met een schending van art. 2 en 3 van de Wet van 29 juli 191 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen”.

Toegelicht wordt onder meer dat de opgelegde maatregel geenszins beantwoordt aan de vereisten van proportionaliteit, redelijkheid en zorgvuldigheid. Volgens verzoeker gaan de opgelegde maatregel en voorwaarden het vooropgestelde doel geheel voorbij. Hieruit en uit de bewoordingen van het besluit zelf “kan verzoeker dan ook niet anders dan besluiten dat de opgelegde maatregel er eerder op gericht is hem te bestraffen voor zijn begane overtreding(en), i.p.v. de problemen op te lossen die de inbreuk deden ontstaan en het garanderen van de openbare veiligheid of herstel van de openbare orde”.

6. In de memorie van antwoord repliceert de verwerende partij dat de bestreden beslissing duidelijk een bestuurlijke ordemaatregel betreft die erop gericht is de openbare orde en veiligheid te bewaken. De enige doelstelling is dat verzoeker in de toekomst niet meer de openbare orde en veiligheid in het gedrang brengt bij het besturen van een voertuig. De burgemeester wil niet bestraffen, maar toekomstig risico of gevaar uitsluiten of voorkomen. Zijn intentie is erin gelegen dat verzoeker wordt gesensibiliseerd en tot het inzicht komt dat

snelheidsovertredingen en onaangepast rijgedrag een ernstig risico vormen. Het feit dat de burgemeester overweegt dat de gedane vaststellingen duidelijk maken dat de openbare veiligheid door verzoekers gedrag al meermaals in het gedrang kwam, betekent niet dat daardoor automatisch elk prospectief doel – een verbetering van het rijgedrag – aan de maatregel kan worden ontzegd. Terecht, aldus de verwerende partij, meent verzoeker dat een bestuurlijke ordemaatregel niet meer belastend mag zijn dan redelijkerwijze nodig, maar wat dat betreft beschikt de burgemeester over een ruime discretionaire bevoegdheid.

7. In de laatste memorie voegt de verwerende partij toe dat het feit dat zij het voertuig zeven en een halve maand na de bestreden beslissing alsnog heeft vrijgegeven zonder die vrijgave voort te koppelen aan het naleven van de voorwaarden in de bestreden beslissing, niet uitsluit dat de beslissing in de tussentijd het beoogde ordeherstellend karakter heeft gehad.

Beoordeling

8. De bestreden beslissing is genomen met toepassing van de artikelen 133 en 135 van de nieuwe gemeentewet. Op grond van die bepalingen kan de burgemeester concrete maatregelen nemen om de verstoring van de materiële openbare orde te voorkomen en te herstellen. Aldus kan hij op grond van die artikelen een tijdelijk bestuurlijk beslag bevelen, op kosten van de bestuurder, op een motorvoertuig dat de openbare veiligheid verstoort.

9. Dat is ook wat de bestreden beslissing, blijkens haar pagina 4 ('Afweging van de belangen'), pretendeert te doen: "noodzakelijke beperkingen" opleggen aan het uitoefenen van het gebruiksrecht van een voertuig ter vrijwaring van de openbare rust en veiligheid.

10. Die aanspraak is naar het oordeel van de Raad van State niet terecht.

De bestreden beslissing wijst onmiskenbaar uit dat, op zich, een voortzetting van het beslag op verzoekers voertuig niet meer nodig is om de

openbare orde te herstellen en de toekomst te beveiligen. De beslissing geeft er duidelijk blijk van dat de burgemeester het beslag nog alleen handhaaft om te verzekeren en af te dwingen dat verzoeker een educatief traject volgt bij Vias institute, minstens zich ervoor inschrijft, en dat hij de retributie voor de inbeslagname en bewaring van zijn voertuig betaalt.

Als zodanig past de bestreden beslissing niet in het kader van een regelmatige – redelijke en evenwichtige – uitoefening van de bevoegdheid die de artikelen 133 en 135 van de nieuwe gemeentewet de burgemeester geven.

11. Een cruciale en veelbetekenende passus in de verantwoording van de bestreden beslissing om te verplichten tot het inschrijven voor, en het volgen van, het educatief traject en voor de verlenging van het beslag totdat het bewijs is bijgebracht van die inschrijving en van de betaling van de retributie, is de volgende:

“Gezien het feit dat er meerdere antecedenten zijn waaruit een gevaarlijk[k] rijgedrag blijkt, is het aangewezen dat de heer Abdelkader Dardour geconfronteerd wordt met de gevolgen van een dergelijke rijstijl. Zeker nu de heer Abdelkader Dardour de feiten minimaliseert en geen schuldbesef toont. De heer Abdelkader Dardour was bovendien niet aanwezig op de hoorzitting.”

12. Met andere woorden is er volgens de verwerende partij reden om verzoeker die inzake verkeersovertredingen niet aan zijn proefstuk toe is en geen schuldbesef heeft, de gevolgen van zijn daden te laten ondervinden.

Het mag gelden als een onverholen erkenning dat het de verwerende partij er met de bestreden beslissing wezenlijk om te doen is om verzoeker te straffen en om hem letterlijk én figuurlijk een lesje te leren. Dit wordt niet ontkracht doordat aan dat de maatregel eventueel ook een preventief karakter toekomt.

13. Het is een burgemeester evenwel niet toegelaten om op grond van de artikelen 133 en 135 van de nieuwe gemeentewet bestraffend op te treden.

14. Uit wat voorafgaat, volgt dat het middel de vernietiging van de bestreden beslissing verantwoordt. De burgemeester heeft niet rechtmatig het bestuurlijk beslag op verzoekers wagen gehandhaafd en hem de verplichting opgelegd een educatief traject bij Vias institute te volgen.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt de beslissing van de burgemeester van de stad Antwerpen van 13 februari 2020 waarbij aan Abdelkader Dardour de verplichting wordt opgelegd bij VIAS institute een educatief traject ‘Sta even stil bij snelheid’ te volgen en waarbij wordt beslist om het bestuurlijk beslag op zijn voertuig Volkswagen Golf tijdelijk te verlengen totdat hij, onder meer, het bewijs van zijn inschrijving voor het traject heeft bezorgd.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep, begroot op het rolrecht van 400 euro, een bijdrage van 40 euro en op een rechtsplegingsvergoeding van 924 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van acht november tweeduizend tweeëntwintig, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Jan Clement,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Frank Bontinck,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Frank Bontinck

Johan Lust